

Handläggare  
Johansson Ellen  
Ohlsson Malin

Datum  
2018-05-03

Diarienummer  
KSN-2018-0593

Kommunfullmäktige

## Bredbandsprogram 2018-2025

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

**att** anta Bredbandsprogram 2018-2025 enligt ärendets **bilaga 1**.

Kommunstyrelsen föreslås för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, besluta

**att** anta handlingsplan för bredbandsprogrammet enligt ärendets **bilaga 2**.

### Ärendet

Kommunstyrelsen antog den 20 november 2013 Uppsala kommuns bredbandsprogram 2013-2020. I programmet var det övergripande målet att 90 procent av medborgarna skulle ha tillgång till bredband om minst 0,1 Gbit/s år 2020. Målet kommer att uppnås under 2018, nära två år i förtid. Ny lagstiftning har tillkommit på området och regeringen har fattat beslut om ett nytt bredbandsmål. Ett uppdaterat bredbandsprogram för perioden 2018-2025 med tillhörande handlingsplan föreslås därför ersätta det befintliga programmet.

### Beredning

Ärendet är berett av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

### Föredragning

Syftet med det föreslagna bredbandsprogrammet i Uppsala kommun för 2018-2025 är att tydliggöra kommunens ambitioner gällande utbyggnaden av bredband.

Inom bredbandsutbyggnad är ansvars- och rådighetsfrågan komplex. Det är upp till den enskilde att välja om den vill ansluta sin fastighet och bekosta anslutningen. Uppsala kommun har inte rådighet över den faktiska anslutningsgraden, alltså antalet hushåll och arbetsställen som väljer att ansluta sin fastighet. Utbyggnad av bredband sker inte i Uppsala kommuns regi utan av marknadsaktörer. Stadsnätet ägs av en marknadsaktör.

Kommunen påverkar och främjar bredbandsutbyggnaden genom långsiktigt och strategiskt agerande på området. Arbetet innefattar exempelvis att säkerställa effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur, tydlig information och smidiga arbetsprocesser inom grävstillstånd och samverkan med marknadsaktörer och lokala fiberinitiativ.

Statistik från Post- och telestyrelsen i visar att utbyggnaden i Uppsala kommun oktober 2017 nått motsvarande 89 procent med kapacitet för 100 Mbit/s i Uppsala kommun. Uppsala kommun är den enda kommunen i Uppsala län som har en bättre bredbandsutbyggnad än genomsnittet i Sverige, 79 procent. Fiberanslutningar sker löpande i flera pågående projekt i kommunen vilket gör att målsättningen i befintligt bredbandsprogram om 90 procent bedöms som uppnått. I **bilaga 3** presenteras statistiken utförligare.

Fiberutbyggnaden är viktig de kommande åren, inte minst mot bakgrund av att kopparnätet börjar monteras ned i kommunen under 2018. För att säkerställa att kommuninvånarna får ett robust nät och kapacitet enligt kommunala målsättningar måste utbyggnaden ske på ett säkert, långsiktigt och hållbart sätt.

Regeringens nya bredbandsmål är att hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband år 2025. Enligt regeringens definition innebär det att 98 procent av alla hushåll och företag i Sverige bör ha tillgång till 1 Gbit/s, att 1,9 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 100 Mbit/s samt att 0,1 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 30 Mbit/s.

I förslaget till bredbandsprogram 2018-2025 i **bilaga 1** föreslås Uppsala kommuns målsättning vara att 99,9 procent av alla hushåll och arbetsställen ska ha tillgång till uppkoppling med kapacitet motsvarande 1 Gbit/s till 2025. Målsättningen är högre än regeringens mål och målet i befintligt bredbandsprogram. Kommunen bedöms ha goda förutsättningar att kunna nå en högre nivå, särskilt mot bakgrund av de resultat som uppnåtts hittills på området. Målsättningen bör också sättas på en nivå som speglar kommunens målsättningar inom exempelvis digitalisering och landsbygdfrågor.

Till bredbandsprogrammet 2018-2025 har ett förslag till handlingsplan i **bilaga 2** med åtgärder och aktiviteter tagits fram. Syftet med handlingsplanen är att säkra genomslag för inriktningen i bredbandsprogrammet samt precisera uppföljning, ansvar och prioriterade aktiviteter.

Aktivitetserna i handlingsplanen är delvis nya och omformulerade gentemot de i det befintliga bredbandsprogrammet. Detta för att bättre spegla hur kommunen arbetar med de berörda frågorna idag och förväntad utveckling, och för att omhänderta förändringar i exempelvis lagstiftning som skett sedan 2013. Aktörerna har genom förändringar i plan- och bygglagen rätt att samordna bredbandsutbyggnad med offentligt finansierade utbyggnadsprojekt. Andra aktiviteter, exempelvis kring kommunens service gentemot medborgare har omhändertagits i landsbygdsprogrammets handlingsplan.

Det nya bredbandsprogrammet kommer att påverka revideringen av handlingsplanen för landsbygdsprogrammet för 2019. En aktivitet tillkommer som visar hur kommunen når bredbandsprogrammets målsättning på landsbygden.

*Ekonomiska konsekvenser*

Arbetet för hur bredbandsutvecklingen med kapacitet för 1 Gbit/s ska uppnås i hela kommunen görs inom befintlig ram. Att uppnå en god utbyggnadsgrad i icke kommersiellt gångbara områden kan få ekonomiska konsekvenser i senare skede.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson  
Stadsdirektör

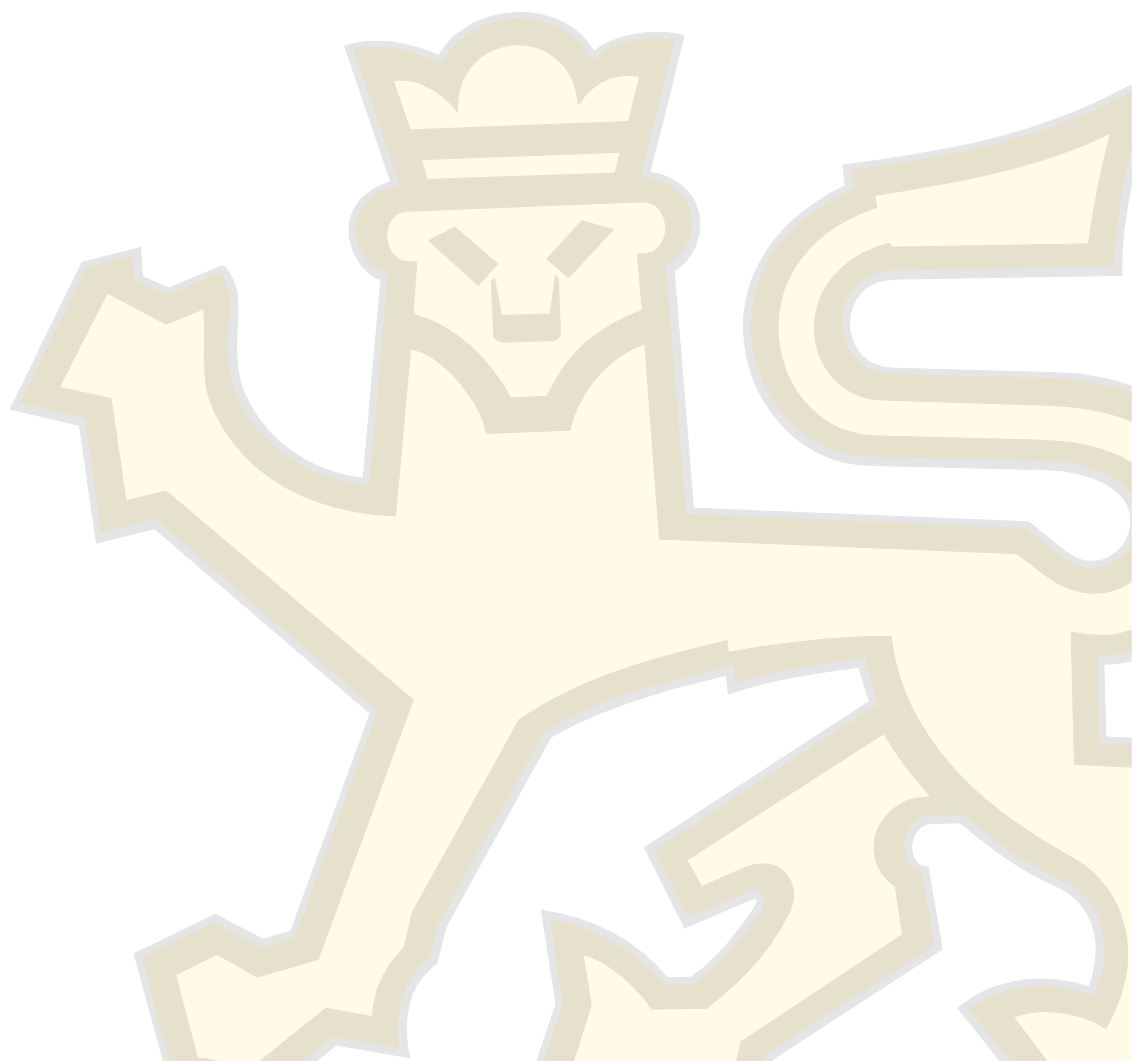
Mats Norrbom  
Stadsbyggnadsdirektör

# Bredbandsprogram 2018-2025

för Uppsala kommun

---

Ett aktiverande styrdokument som kommunfullmäktige fattade beslut om dag månad år



Dokumentnamn  
Bredbandsprogram 2018-2025 för Uppsala  
kommun

Fastställt av  
Kommunfullmäktige

Gäller från  
[ÅÅÅ-MM-DD] 1 (4)

Diarienummer  
KSN-2018-  
0593

Berörd verksamhet  
Kommunkoncernen

Dokumentansvarig  
Strategisk planering

Reviderad  
[ÅÅÅ-MM-DD]

## Innehåll

Inledning.....	2
Bredbandsprogrammets omfattning .....	2
Syfte .....	2
Uppsala kommuns mål för bredbandsutbyggnad .....	3
Genomförande .....	3
Uppföljning .....	3
Relaterade dokument.....	4

## **Inledning**

Tillgång till uppkoppling med hög kapacitet är grundläggande för utbildning, samhällsservice, demokrati, socialt samspel samt möjligheter att arbeta och driva företag. Förutsättningarna för att leva och verka i kommunen förbättras när digitaliseringens möjligheter tillgängliggörs för fler.

Det finns ett särskilt samhällsansvar att snabba på utvecklingen bredbandsutbyggnaden i våra landsbygder, eftersom den kommersiella marknaden är svagare i glesbebyggda områden. För att Uppsala kommun ska vara en av Sveriges bästa landsbygdskommuner krävs en effektiv fiberutbyggnad.

### **Vad är bredband?**

Bredband är ett samlingsnamn för olika tekniker för internetuppkoppling. Trådfast bredband innebär uppkoppling via fiber, kabel-tv och xDSL. Trådlöst bredband innebär uppkoppling via satellit eller radiomast. Den teknik som har kapacitet att nå programmets målsättning är fiber.

## **Bredbandsprogrammets omfattning**

Bredbandsprogrammet utgör en grund för att öka samverkan mellan olika parter. Det krävs ett nära samarbete med marknadens aktörer för att nå de kommunala och nationella bredbandsmålen. Uppsala kommun äger inget eget fibernät. Fiberutbyggnaden är beroende av den kommersiella marknaden. Dessutom är det upp till varje hushåll att besluta om man vill ansluta sin fastighet.

## **Syfte**

Syftet med programmet är att tydliggöra kommunens ambitioner gällande utbyggnaden av bredband.

## **Regeringens mål**

Regeringen antog i november 2016 nya mål om att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020 och att hela Sverige bör ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet år 2023. År 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband, vilket innebär att 98 procent av alla hushåll och företag i Sverige bör ha tillgång till 1 Gbit/s, att 1,9 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 100 Mbit/s och att 0,1 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 30 Mbit/s.

## Uppsala kommuns mål för bredbandsutbyggnad

I Uppsala kommun finns goda förutsättningar för en högre målsättning än regeringens mål. Det övergripande målet i Uppsala kommun är att:

- *99,9 procent av alla hushåll och arbetsställen i Uppsala kommun ska ha tillgång till uppkoppling med kapacitet motsvarande 1 Gbit/s senast 2025.*

Uppkoppling via fiber är den teknik som har kapacitet att nå målet och är den teknik som består över tid. Tillgång till 1 Gbit/s innebär att anslutning finns i hushållets eller arbetsställets absoluta närhet. Resterande 0,1 procent (ca 100 stycken) av hushållen och arbetsställena kommer behöva uppkoppling via andra tekniker för bredband. Dessa hushåll är ofta belägna på landsbygden där avstånden är längre och fysiska barriärer skapar höga kostnader för enskilda hushåll. Därför är fiberutbyggnaden idag lägre i kommunens landsbygder än i stadsmiljö, där måluppfyllelsen främst handlar om att utveckla kapaciteten på befintlig fiber.

### Genomförande

Bredbandsprogrammet genomförs genom att kommunstyrelsen samarbetar med berörda nämnder, förvaltningar och marknadsaktörer. Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för det löpande arbetet kopplat till tillståndsgivning och handläggning. Dessa aktiviteter tydliggörs i den handlingsplan som är kopplad till bredbandsprogrammet.

Utmaningen med målet om tillgång till 1 Gbit/s till år 2025 är att nå de områden där bredbandsutbyggnaden inte är kommersiellt gångbar. Det som är problematiskt är exempelvis fysiska barriärer och långa avstånd mellan anslutningspunkterna, vilket oftast är fallet för de återstående hushållen på landsbygden. Även delar av fibernätet i tätbebyggda områden kan behöva en kapacitetshöjning.

### Uppföljning

Uppföljningen av programmet görs i samband med mål- och budgetprocessen och följs upp tillsammans med andra program. Strategier för bredbandsutvecklingen på landsbygden specificeras i handlingsplanen till landsbygdsprogrammet. Övriga insatser specificeras i verksamhetsplaner för berörda nämnder och bolag. Detta program ersätter bredbandsprogram 2013-2020.

## Relaterade dokument

- Mål och budget
- Översiktsplan 2016
- Policy för IT- och digitalisering
- Uppsala kommuns landsbygdsprogram
- Uppsala kommuns näringslivsprogram
- Handlingsplan för Uppsala kommun bredbandsprogram
- Föreskrifter för grävning i allmän platsmark och andra föreskrifter gällande kommunal mark
- Sverige helt uppkopplat 2025 - en bredbandsstrategi
- Det svenska landsbygdsprogrammet

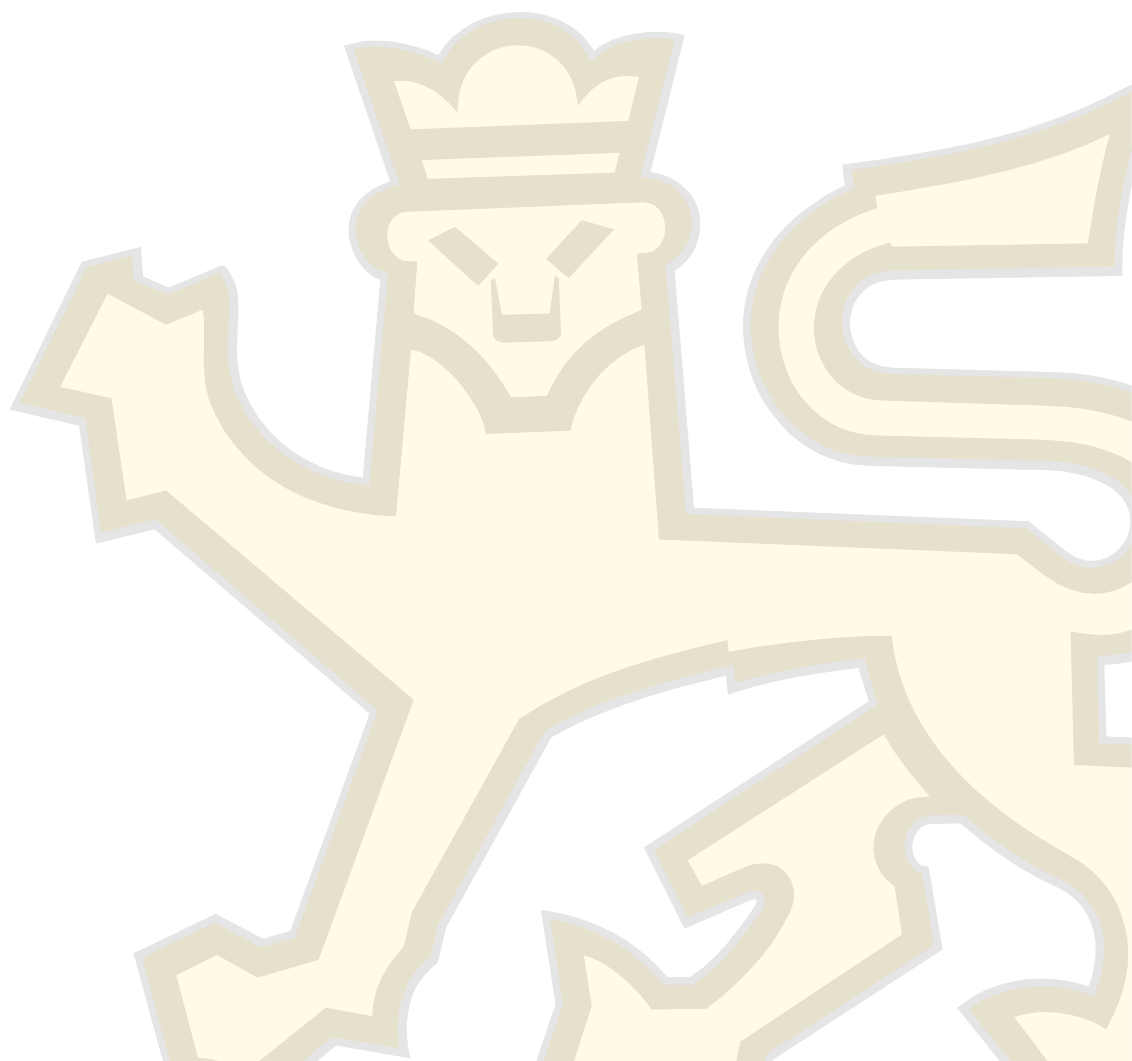


# Handlingsplan

## för Uppsala kommuns bredbandsprogram

---

Ett aktiverande dokument som kommunstyrelsen  
fattade beslut om 2018-xx-xx.



Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för Uppsala kommuns bredbandsprogram	Kommunstyrelsen	xxxx-xx-xx	1 (5)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad
KSN-2018-0593	Kommunkoncernen	Strategisk planering	

---

## Innehåll

Inledning.....	2
Syfte med handlingsplanen .....	2
Ekonomiska förutsättningar .....	2
Uppföljning .....	2
Insatser för ökad bredbandsutbyggnad.....	3
Stöd för bredbandsutbyggnad.....	5
Det svenska landsbygdsprogrammet.....	5
Upplandsbygd – lokalt ledd utveckling.....	5
Stöd till föreningar som tar ett övergripande ansvar för sin bygds utveckling .....	5

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för Uppsala kommuns bredbandsprogram	Kommunstyrelsen	xxxx-xx-xx	2 (5)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad
KSN-2018-0593	Kommunkoncernen	Strategisk planering	

---

## Inledning

Uppsala ska bli Sverige bästa landsbygdskommun. Tillgång till uppkoppling med hög kapacitet är grundläggande för utbildning, samhällsservice, demokrati, socialt samspel samt möjligheter att arbeta och driva företag. Förutsättningarna för att leva och verka i kommunen förbättras när digitaliseringens möjligheter tillgängliggörs för fler.

Det finns ett särskilt samhällsansvar att snabba på utvecklingen bredbandsutbyggnaden i våra landsbygder, eftersom den kommersiella marknaden är svagare i glesbebyggda områden. För att Uppsala kommun ska vara en av Sveriges bästa landsbygdskommuner krävs en effektiv fiberutbyggnad.

### *Syfte med handlingsplanen*

Syftet med handlingsplanen är att säkra genomslag för inriktningen i bredbandsprogrammet 2018-2025 samt precisera uppföljning, ansvar och prioriterade aktiviteter.

### *Ekonomiska förutsättningar*

Insatser kopplade till handlingsplanen prövas i den långsiktiga investeringsplanen och avgörs årligen i Mål- och budgetprocessen.

### *Uppföljning*

Bredbandsprogrammet följs upp årligen i kommunens ordinarie programuppföljning.

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för Uppsala kommuns bredbandsprogram	Kommunstyrelsen	xxxx-xx-xx	3 (5)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad
KSN-2018-0593	Kommunkoncernen	Strategisk planering	

## Insatser för ökad bredbandsutbyggnad

Det övergripande målet för Uppsala kommun är att

- 99,9 procent av alla hushåll och arbetsställen i Uppsala kommun ska ha tillgång till uppkoppling med kapacitet motsvarande 1 Gbit/s senast 2025.

För kommunens del så handlar det om att tillsammans med marknadsaktörer, markägare, föreningsliv, medborgare och andra se över möjligheter för att åstadkomma en god bredbandsutbyggnad. För att nå målen i bredbandsprogrammet krävs flera insatser.

Åtgärd	Huvudansvarig	År
Säkerställ att tillgången till internetanslutning, med hög kapacitet och tillförlitlighet, är god i alla kommundelar.	KS	2025

Aktiviteter	Huvudansvarig	Berörda aktörer	År
Ta fram ett arbetssätt som konkretiserar kommunens arbete med att nå målsättningen, i alla delar av kommunen.	KS		2019
Säkerställa kommunens medverkan i regional och nationell samverkan.	KS		2018-2025
Verka för att bredbandsutvecklingen sker genom ett robust nät.	KS		2018-2025
Vara en god samarbetspartner genom exempelvis effektiv handläggning av gräv tillstånd och markavtal samt vara behjälpliga med kartmaterial och information.	GSN	KS	2018-2025
Aktivt bidra till att kanalisering finns tillgänglig i utbyggnadsprojekt.	GSN	PBN	2018-2025
Stötta och initiera lokala fiberprojekt.	KS		2018-2025

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för Uppsala kommuns bredbandsprogram	Kommunstyrelsen	xxxx-xx-xx	4 (5)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad
KSN-2018-0593	Kommunkoncernen	Strategisk planering	

Ha god kontakt med marknadsaktörer.	KS	GSN	2018-2025
Informera marknadsaktörerna om relevanta planärenden.	PBN		2018-2025
Erbjuda marknadsaktörer att samförlägga kanalisering för fiber vid kommunala gräv- och beläggningsarbeten.	GSN		2018-2025
Mäta mobiltäckningen avseende 4G och mobilt bredband inom kommunen.	KS	Uppsala vatten och avfall AB	2018-2025
Ge råd och stötta medborgare i de frågor som kan uppstå och aktivt informera om bredbandsutbyggnadsläget.	KS		2018-2025
Informera om läget för bredbandsutbyggnad.	KS		2018-2025
Arbeta för att motverka digitalt utanförskap hos medborgare.	KS		2018-2025
Verka för ökad förekomst av publikt wifi.	KS		2018-2025

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för Uppsala kommuns bredbandsprogram	Kommunstyrelsen	xxxx-xx-xx	5 (5)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad
KSN-2018-0593	Kommunkoncernen	Strategisk planering	

---

## Stöd för bredbandsutbyggnad

### *Det svenska landsbygdsprogrammet*

Det svenska landsbygdsprogrammet ger möjlighet till olika ersättningar och stöd för bredbandsutveckling. Det finns möjlighet att söka stöd för bredbandsutbyggnad hos Länsstyrelsen Uppsala län.

Mer information finns på [www.jordbruksverket.se](http://www.jordbruksverket.se) och [www.lansstyrelsen.se/uppsala](http://www.lansstyrelsen.se/uppsala).

### *Upplandsbygd – lokalt ledd utveckling*

Kommunen medfinansierar årligen föreningen Upplandsbygd tillsammans med Sigtuna, Knivsta och Östhammars kommuner. Hos Upplandsbygd är det möjligt att söka stöd för att genomföra förstudier för bredbandsutbyggnad.

Upplandsbygds funktion är att göra det möjligt för näringslivet, det civila samhället och den offentliga sektorn att tillsammans hitta samarbeten som utvecklar landsbygden, framförallt inom deras fokusområden företagande, samspelet mellan land och stad, ungdomar och utvecklande bygder. Mer information om Upplandsbygd lokalt ledd utveckling finns på [www.upplandsbygd.se](http://www.upplandsbygd.se).

### *Stöd till föreningar som tar ett övergripande ansvar för sin bygds utveckling*

Alla lokala samverkansaktörer som driver demokrati- och utvecklingsfrågor i sin bygd kan söka bidrag från kommunstyrelsen. Stödet söks i mars varje år. Den sammanlagda summan för stödet är 300 000 kr. mindre insatser kopplat till digitalisering och bredbandsutbyggnad kan sökas via stödet.

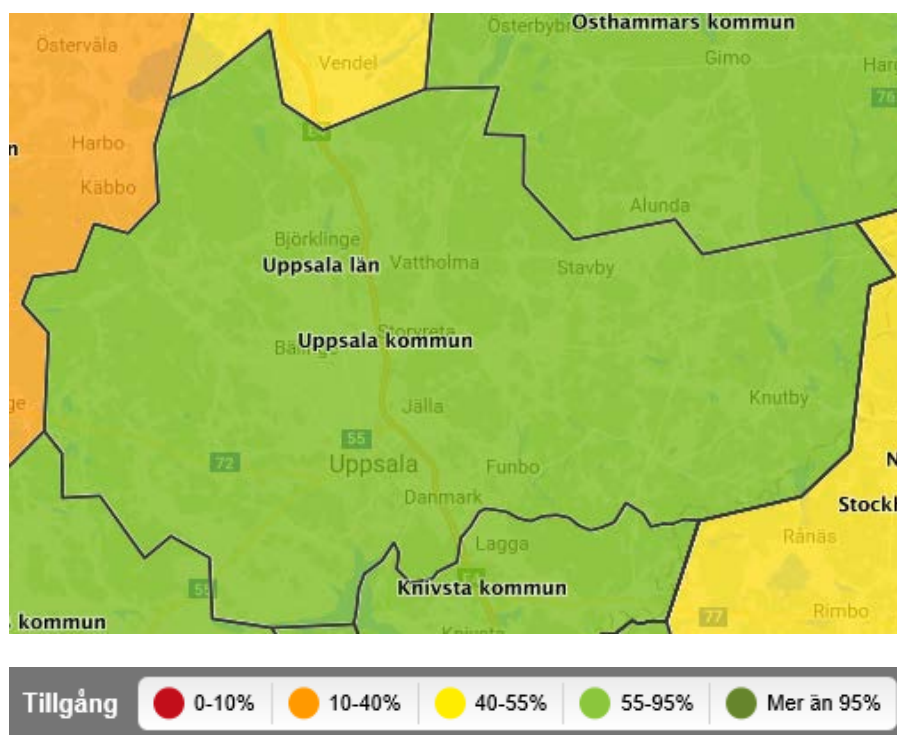
# Statistik för bredband

## Statistik

Uppsala kommun har bäst bredbandsutbyggnad i Uppsala län. Statistik från Post- och telestyrelsen per oktober 2017 visar en utbyggnad om 89 procent med kapacitet för 100 Mbit/s i Uppsala kommun. Det är 10 procentenheter högre än genomsnittet för Uppland och hela riket (78,5 procent).

Fiberanslutningar sker löpande i flera pågående projekt i kommunen vilket gör att utbyggnaden idag bedöms vara 90 procent. Målet för år 2020 i befintligt bredbandsprogram är redan uppnått, två år i förtid.

Hushåll utan 100 Mbit/s i Uppsala kommun oktober 2017: 11 471 st (10,8 %).



Uppsala	89 procent
Knivsta	71 procent
Håbo	71 procent
Älvkarleby	70 procent
Enköping	68 procent
Östhammar	60 procent
Tierp	48 procent
Heby	35 procent
Genomsnitt länet	78,5 procent
Genomsnitt riket	78,5 procent

Kommun	2014	2015	2016	2017
Knivsta	35.41%	55.24%	62.65%	70.71%
Älvkarleby	32.50%	38.01%	48.13%	70.02%
Tierp	23.82%	32.06%	34.84%	48.44%
Håbo	51.65%	53.58%	63.29%	71.37%
Uppsala	70.06%	81.95%	87.12%	89.17%
Östhammar	25.88%	38.75%	52.94%	60.05%
Heby	8.84%	13.21%	25.49%	35.31%
Enköping	45.23%	52.80%	55.75%	68.13%



*Ökning över tid för tillgång till fast bredband, med hastigheten 100 Mbit/s*

Tillgång till 100 Mbit/s kan också räknas utifrån fastigheter som har en absolut närhet till en anslutning. Då ligger siffran i Uppsala kommun på 92 %. Här inkluderas den andel av befolkningen som skulle kunna ha tillgång till 100 Mbit/s men som av olika anledningar inte anslutit sig.

Tillgång till fast bredband	Uppsala län	Heby	Knivsta	Uppsala	Håbo	Östhammar	Älvkarleby	Enköping	Tierp
Fibernät (Inkluderar både fiber och fiber-LAN)	71.15%	35.31%	59.95%	79.98%	51.02%	60.05%	70.02%	65.16%	48.44%
Tillgång till fast bredband med hastigheten 100 Mbit/s	78.54%	35.31%	70.71 %	89.17%	71.37%	60.05%	70.02%	68.13%	48.44%
Tillgång till, eller absolut närhet, till bredband med hastigheten 100 Mbit/s	84.80%	47.29%	77.37%	92.08%	83.02%	71.66%	86.55%	80.06%	60.53%